

REFERAT Økonomiudvalget 2022-2025 d. 19-06-2025

Mødedato Torsdag d. 19. juni 2025 kl. 09:00

Mødested Lokale 121

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orientering - 19. juni 2025.....	4
Forslag til politisk mødekalender 2026.....	5
Revisionsberetning nr. 33 vedrørende årsregnskabet 2024.....	6
Budgetopfølgning pr. 30. april 2025 Økonomiudvalget.....	7
Budgetopfølgning pr. 30. april 2025 Tønder Kommune.....	9
Budget 2026 - Økonomiudvalgets område.....	11
Finansiering af merudgifter til busdrift.....	12
Godkendelse af Skema B. Seniorbofællesskab i Agerskov.....	13
Godkendelse af Skema B. Tømmergården.....	15
Godkendelse af ændringer i takster for Agerskov Fripnejhem Møllevangen.....	18
Anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb til ventilationsanlæg på Solgården.....	19
Anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb til forbedring af udenomsarealer og omstilling af b	20
Anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb til renovering af aktivitets-, samværs- og beskæftig	21
Anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb til afdækning af muligheden for at oprette egne tilt	22
Etablering af ældrevenlige og sundhedsfremmende kvarterer i Tønder midtby.....	23
Godkendelse af administrationsgrundlag og projektansøgningsmanual for Grøn Pulje.....	26
Prioritering af projekter fra den supplerende ansøgningsrunde for VE (VE2025).....	28
Vedtagelse af lokalplanforslag 184-510 og kommuneplantillæg nr. 151-510 Skærbækcentret til offe	31
Endelig vedtagelse af Lokalplan nr. 203-470 og Kommuneplantillæg nr. 170-470 Område til bassin	33
Varsling om påbud i boringsnære beskyttelsesområder.....	35
Orientering om forventet overskridelse af budget for brorenoveringsprojekt og forslag til finansierin	38
Lukket: Legatsag.....	40
Underskriftsark.....	41

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.22.00-P35-5-24

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsordenen til dagens møde.

Indstilling

Borgmesteren indstiller,

at dagsordenen godkendes.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Punkt 2: Orientering - 19. juni 2025

00.22.00-P35-5-24

Sagsfremstilling

Orientering fra borgmesteren.

Indstilling

Borgmesteren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

- Tilflytterbrunch
- Indvielse af solcelleprojekt Åbøl
- Premiere på ”Hjem kære Hjem”
- Besøg hos ”Nørdeklubben”
- KKR-møde
- Indvielse af Nordborg Resort
- Destination Sønderjylland strategi-drøftelse
- Samarbejde med Horodok, Ukraine
- Beredskabskommisionsmøde
- Toftlund Sports- og Fritidscenter
- Tønder hallerne
- Hotelhytter i Kongsmark

Punkt 3: Forslag til politisk mødekalender 2026

00.01.00-P00-1-25

Beslutningstema

Udvalget træffer beslutning om forslag til politisk mødekalender 2026 for eget område. Herefter sendes den samlede mødekalender til endelig godkendelse i Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Jf. Styrelsesloven skal Kommunalbestyrelsen beslutte hvornår og hvor ordinære møder skal afholdes. Mødeplanen med tid og sted for møderne skal offentliggøres i begyndelsen af hvert regnskabsår.

Administrationen har udarbejdet forslag til en politisk mødekalender, som omfatter de stående udvalg, Økonomiudvalget, Kommunalbestyrelsen samt Fritidsforum, Handicaprådet og 60+ Seniorrådet.

Lovgrundlag

Styrelsesloven.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at forslag til politisk mødekalender 2026 for udvalgets område godkendes.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Bilag

Politisk mødekalender 1. halvår 2026

Politisk mødekalender 2. halvår 2026

Forkortelser og mødekadence

Punkt 4: Revisionsberetning nr. 33 vedrørende årsregnskabet 2024

00.01.00-K01-1-25

Beslutningstema

Tønder Kommunes regnskab for 2024 og BDO's revisionsberetning skal godkendes.

Sagsfremstilling

Kommunens revisor - BDO - har afsluttet revisionen af kommunens årsregnskab for 2024 og fremsendt revisionsberetning nr. 33 vedrørende årsregnskabet 2024.

Beretningen indeholder revisors beskrivelse af den udførte revision og konklusioner herpå.

Beretningen indeholder ikke revisionsbemærkninger, som kræver politisk afgørelse, og kommunens årsregnskab for 2024 er påført en revisionspåtegning uden forbehold.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at revisionsberetning nr. 33, som ikke indeholder bemærkninger til besvarelse, sammen med kommunens regnskab for 2024 godkendes, og

at indstillingen videresendes til Kommunalbestyrelsen

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Bilag

Tønder Kommune Revisionspåtegning 2024

Tønder Kommune Revisionsberetning nr. 33 for 2024

Tønder Kommune Årsberetning 2024

Punkt 5: Budgetopfølgning pr. 30. april 2025 Økonomiudvalget

00.32.00-S00-3-25

Beslutningstema

Budgetopfølgning på Økonomiudvalgets budgetområde. De generelle forhold fra budgetopfølgningen indgår i den samlede budgetopfølgning for kommunen.

Sagsfremstilling

Ifølge kommunens Økonomiske Procedurer skal fagudvalgene behandle forventninger til årsregnskabet ved to årlige budgetopfølgninger. Budgetopfølgningen pr. 30.4. skal sikre overholdelse af budget 2025 og sikre nødvendige tiltag i relation til budgetlægningen for 2026.

Fagudvalgene er pålagt at ledsage eventuelle forventede merforbrug med forslag til finansiering indenfor bevillingsrammen, herunder handlingsinitiativer til sikring af fremtidig budgetoverholdelse. Dette indebærer også, at fagudvalgene har ansvaret for at fremsætte forslag til nedjustering af serviceniveauet, således at dette bringes i overensstemmelse med det udmeldte budget.

Drift

På **Indtægter** er der på nuværende tidspunkt udbetalt 6,6 mio. kr. vedr. grundskyld. Reguleringer vedrører 2021-2023 og skyldes overgangen fra gamle til nye ejendomsvurderinger. Beløbet søges tillægsbevillet.

Driftsudgifterne består af serviceudgifter (155,2 mio. kr.) og indkomstoverførsler (11,3 mio. kr.). Samlet set forventes et mindreforbrug på 14,8 mio. kr. på udvalgets driftsudgifter.

Serviceudgifterne ligger over det forventede niveau, som bl.a. kan tilskrives, at forbruget under de centrale puljer indeholder udgifter på 3,7 mio. kr. vedrørende asylområdet, som efterfølgende bliver dækket af indtægter fra Udlændingestyrelsen. Derudover påvirkes forbruget af halvårlig betaling til Beredskab og merudgifter til Befordring.

Serviceudgifterne rummer de forventede afvigelser på udvalgets driftsudgifter på 14,8 mio. kr. og sammensættes primært af:

Forventet **merforbrug** på befordringsområdet på 1,0 mio. kr., der bl.a. kan tilskrives forventet merforbrug til flextrafik og betalinger til Sydtrafik samt forventede mindreindtægter på transport til specialskoler.

Modsatrettet forventes **mindreforbrug** på:

- **erhverv** (2,5 mio. kr.) bl.a. indtægter på EU projekt og erhvervspuljer som ikke forventes fuldt udmøntet
- **administration** (5,9 mio. kr.) hvor særligt mindreforbrug på direktionens fælles puljer samt området for tjenestemandspensioner bidrager til forventningen.
- **centrale puljer** (7,0 mio. kr.), hvor centrale budgetpuljer og pulje til erhvervsudvikling samt budget til Zeppelin projektet ikke forventes fuldt anvendt.

Udgifterne til **indkomstoverførsler** forventes at være i balance for 2025.

På **renter** forventes flere indtægter i størrelsen 2,0 mio. kr., som kan henføres til indtægter fra afkast på investeringer, men modsatrettet har der været øgede renteudgifter vedrørende tilbagebetaling af grundskyld.

Anlæg

I forbindelse med budgetopfølgningen pr. 30. april 2025 er der foretaget en gennemgang og revurdering af de igangværende anlægsprojekter i 2025. Ved årets udgang forventes et mindreforbrug på 41,8 mio. kr. og vil indgå i anlægsoverførsler til 2026 i forbindelse med regnskabsafslutning.

Bevillingsmæssige ændringer

Der søges 7,138 mio. kr. i tillægsbevilling på udvalgets område, som fragår kassebeholdningen.

Det vedrører regulering af ejendomsskat for 2021-2023 på grund af overgangen fra gamle til nye ejendomsvurderinger (6,641 mio. kr.) og for lidt overført fra 2024 på asylområdet i forhold til det opgjorte resultat/mellemregning med Udlændingestyrelsen (0,622 mio. kr.)

På anlæg søges tillægsbevilling på 0,125 mio. kr. vedrørende momsrefusion på anlæggene Emmanuel i Skærbæk og HJ Wegner Museum. Beløbet tilgår kassebeholdningen.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at budgetopfølgningen pr. 30. april 2025 for Økonomiudvalgets område godkendes, og at generelle bemærkninger indgår i den samlede budgetopfølgning for Tønder Kommune, og at tekniske korrektioner ved budgetopfølgningen godkendes.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Bilag

Tekniske korrektioner - budgetopfølgning 30. april 2025

Økonomiudvalget budgetopfølgning pr 30 april 2025

Punkt 6: Budgetopfølgning pr. 30. april 2025 Tønder Kommune

00.32.00-S00-3-25

Beslutningstema

Der træffes beslutning om godkendelse af budgetopfølgning pr. 30. april 2025 og bevillingsmæssige ændringer.

Sagsfremstilling

Ifølge kommunens Økonomiske Procedurer skal fagudvalgene behandle forventninger til årsregnskabet ved to årlige budgetopfølgninger. Budgetopfølgningen pr. 30.4. skal sikre overholdelse af budget 2025 og sikre nødvendige tiltag i relation til budgetlægningen for 2026.

Budgetopfølgningen indeholder generelle bemærkninger og konklusioner fra de specifikke budgetopfølgninger pr. 30. april 2025 til fagudvalgene.

I 1.000 kr.	Forbrug ultimo april 2025	Korrigeret budget 2025	Oprindeligt budget 2025	Forbrug% i forhold til korrigeret budget	Ønsket bevillingsændring	Forventet afvigelse	Forventet regnskab
Indtægter i alt	-1.069.201	-3.134.765	-3.134.765	34,11%	6.641	0	-3.128.124
Driftsudgifter i alt	924.025	3.055.925	3.045.427	30,24%	-3.149	44.807	3.007.969
Serviceudgifter	653.312	2.152.361	2.141.611	30,35%	-1.776	24.515	2.126.070
Indkomstoverførsler	233.309	749.112	748.791	31,14%	0	15.223	733.889
Uden for servicerammen	37.404	154.452	155.025	24,22%	-1.373	5.070	148.009
Renter i alt	-7.807	-7.500	-7.500	104,09%	0	2.000	-9.500
RESULTAT AF ORDINÆR DRIFT	-152.983	-86.340	-96.838	177,19%	3.492	46.807	-129.655
Anlægsudgifter i alt	20.401	228.106	89.400	8,94%	-1.125	70.448	156.533
RESULTAT SKATTEFINANSIERET I ALT	-132.582	141.765	-7.439	-93,52%	2.367	117.255	26.877

Samlet konklusion i forhold til korrigeret budget

Samlet forventes et mindreforbrug på 117,3 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget som sammensættes af udsving på såvel driftsudgifter (mindreforbrug 44,8 mio. kr.), renter (mindreforbrug 2,0 mio. kr.) som anlægsudgifter (mindreforbrug 70,4 mio. kr.).

De samlede **driftsudgifter** udviser en forbrugsprocent på 30,24 % efter årets første 4 måneder og dermed et pænt stykke under det forventede forbrug efter 4 måneder på 33,33 %.

Ved budgetopfølgningen er der en forventning om et mindreforbrug i forhold til det korrigerede budget på 44,8 mio. kr., som sammensættes af et forventet mindreforbrug på serviceudgifter på 24,5 mio. kr., et forventet mindreforbrug på indkomstoverførsler på 15,2 mio. kr. og et forventet mindreforbrug uden for servicerammen på 5,1 mio. kr.

På **serviceudgifter** er de væsentligste mindreforbrug på administration (5,9 mio. kr.), centrale puljer (7,0 mio. kr.), pleje og omsorg (11,1 mio. kr.) og arbejdsmarkedsområdet (5,4 mio. kr.)

Modsatrettet forventes et merforbrug på teknik og ejendomme (7,0 mio. kr.) og forebyggelse og anbringelse (5,9 mio. kr.).

Samlet forventes et mindreforbrug på serviceudgifterne på 24,5 mio. kr.

På **indkomstoverførsler** forventes et samlet mindreforbrug på 15,2 mio. kr., som primært kan henføres til et forventet mindreforbrug på 14,3 mio. kr. kontante ydelser, indkomstoverførsler.

I forhold til udgifter **uden for servicerammen** er forventningen et mindreforbrug på 5,1 mio. kr. som kan henføres til statsrefusioner.

På **anlægssiden** ligger forbrugsprocenten ultimo august på 8,94 %, hvilket svarer til et forbrug på 20,4 mio. kr. Det korrigerede budget er 228,1 mio. kr.

På anlæg forventes et samlet mindreforbrug på 70,4 mio. kr., som hovedsageligt kan henføres til periodeforskydninger under Økonomiudvalget (41,8 mio. kr.) og Teknik- og Miljøudvalget (26,4 mio. kr.). Ved årets udgang vil uforbrugte midler på igangværende anlægsprojekter blive søgt overført til 2026.

Samlet konklusion i forhold til servicerammen (oprindeligt budget)

Økonomaftalen mellem regeringen og KL indeholder fortsat muligheder for sanktioner såfremt landets kommuner under ét ikke holder sig inden for den aftalte serviceramme, der måles i forhold til det oprindelige budget.

Ved budgetopfølgningen udgør de afholdte serviceudgifter 653,3 mio. kr. hvilket svarer til 30,51 % af det oprindelige budget og 30,35 % af det korrigerede budget og dermed under de forventede 33,33 %.

Ved budgetopfølgningen forventes der serviceudgifter på 2.126,1 mio. kr., hvilket er 15,5 mio. kr. mindre end det oprindelige budget hvilket understøtter en forventning om overholdelse af rammen.

Det er forvaltningens samlede vurdering, at Tønder Kommune vil overholde servicedriftsrammen med et marginalt udsving i forhold til det oprindelige budget.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at budgetopfølgning pr. 30. april 2025 for Tønder Kommune godkendes,

at der godkendes bevillingsmæssige ændringer i forbindelse med budgetopfølgningen på 2,367 mio. kr., som fragår kassebeholdningen, og

at indstillingen videresendes til Kommunalbestyrelsen.

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Bilag

Tønder Kommune budgetopfølgning 30. april 2025

Punkt 7: Budget 2026 - Økonomiudvalgets område

00.30.00-S00-2-25

Beslutningstema

Udvalget drøfter eventuelt behov for tilpasninger af serviceudgifter på drift for budget 2026 samt drøfter og prioriterer forslag til investeringsoversigt på fagudvalgets område.

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget har på mødet den 19. marts 2025 godkendt tidsplan og proces for budgetlægningen 2026.

I henhold til rammeudmeldingen er der i det vedtagne budget 2026-2029 på serviceudgifterne indarbejdet en reduktionspulje på 52 mio. kr., svarende til 13,2 mio. kr. årligt. Udmøntningen sker som en teknisk rammereduktion/generel nedjustering af pris- og lønfremskrivning.

Der er ikke afsat puljer til udvidelser, men afhængig af Økonomiaftalens økonomiske indhold, kan servicerrammeløftet anvendes til prioritering af nødvendige udvidelser:

- Økonomiudvalget sikrer, at de nødvendige ressourcer afsættes til at understøtte fagudvalgenes arbejde med Tønder 2030 i de kommende budgetlægninger.
- Fagudvalgene kan på møderne i maj/juni fremsætte forslag til nødvendige tilpasninger for at opnå balance i budgettet til senere prioritering på budgetseminaret
- Hvis et fagudvalg ønsker at omprioritere budgetmidler, skal det ske inden for udvalgets eget område.

På mødet drøfter udvalget:

- Behov for nødvendige tilpasninger for at opnå balance i budgettet. Med udgangspunkt i resultatet af budgetopfølgning og herunder forventninger til 2025 som kan have afledende konsekvenser i 2026.
- Eventuelle ønsker til omprioriteringer indenfor eget område.
- Drøftelse og prioritering af oplæg til investeringsoversigt på udvalgets eget område.

Indstilling

Direktionen indstiller

at udvalget fortsætter drøftelserne af budget 2026 på fagudvalgets område,

at udvalget drøfter og prioriterer forslag til anlægsprojekter med 1 eller 2 på fagudvalgets område, og

at sagen oversendes til den videre behandling af budget 2026

Beslutning

Udvalget prioriterede anlægsprojekterne og videresendte sagen til det videre budgetarbejde for 2026.

Bilag

Budget 2026 - Anlæg - Økonomiudvalge

Punkt 8: Finansiering af merudgifter til busdrift

17.00.00-G01-423-24

Beslutningstema

Børn- og Skoleudvalget træffer beslutning om finansiering af merudgifter til busdriften i forbindelse med Folkeskolens Kvalitetsprogram.

Historik

På udvalgsrådet den 14. januar blev Børn- og Skoleudvalget orienteret om, at ændringer i busdriften vil medføre en anslået merudgift på 800.000 kr. i forbindelse med muligheden for afkortede skoledage.

Sagsfremstilling

I forbindelse med Folkeskolens Kvalitetsprogram vedtaget i december 2024 bliver det fremadrettet muligt at afkorte skoledagens længde. Alle kommunens skoler har benyttet muligheden.

Det medfører behov for to busafgange om eftermiddagen klokken 13.00 og klokken 15.00.

For at kunne tilgodese dette medfører det samlet set en merudgift.

Økonomi

Der forventes en merudgift på ca. 470.000 kr., som henføres til ændringerne på skoleruterne grundet skolernes ændrede ringetider, jævnfør Folkeskolens Kvalitetsprogram.

Indstilling

Fagchefen for Skole og Dagtilbud indstiller,

at merudgiften på 470.000 kr. oversendes til Økonomiudvalget med henblik på behandling på budgetseminaret.

Beslutning fra Børn- og Skoleudvalget, 3. juni 2025, punkt 4:

Indstillingen anbefales.

Beslutning

Sagen oversendes til budgetseminaret.

Punkt 9: Godkendelse af Skema B. Seniorbofællesskab i Agerskov

03.02.10-G01-2-21

Beslutningstema

Der skal træffes beslutning om godkendelse af anskaffelsessummen før byggeriet påbegyndes på grundlag af fremsendt skema B ansøgning.

Historik

Kommunalbestyrelsen besluttede på sit møde den 28. november 2024 at godkende skema A til opførelse af 25 almene familieboliger og fælleshus beliggende på Hovedgaden i Agerskov.

De almene familieboliger opføres som individuelle bofællesskaber med særskilt godkendt udlejningsaftale, og betegnes som "Seniorbofællesskabet i Agerskov".

I projektet indgår 3 matrikler beliggende på Hovedgaden i Agerskov.

Sagsfremstilling

Kuben Management har på vegne af bygherre BoligSyd fremsendt skema B ansøgning om godkendelse af anskaffelsessummen før byggeriet påbegyndes.

Anskaffelsessummen ligger indenfor det bindende maksimumbeløb og finansieres således:

Kreditforeningslån (88 %) 50,186 mio. kr. Kommunal grundkapitallån (10 %) 5,7 mio. kr. Beboerindskud (2 %) 1,1 mio. kr. I alt 57,030 mio. kr.

Kommunen har påtaget sig en kommunal garanti for kreditforeningslånet. Den kommunale garanti er fortsat ikke opgjort beløbsmæssigt. Opgørelse vil først foreligge, når ejendommen er opført og værdiansat af kreditforeningen.

Den foreløbige leje er beregnet til 1.031 kr. pr. m², svarende til en forventet månedlig husleje på mellem kr. 7.005 - 8.656 pr. bolig. Den leje, som godkendes, opkræves når byggeriet udlejes efter færdiggørelsen og indtil byggeregnskabet (skema C) er godkendt.

Projektbeskrivelse som oplyst ved skema A er stadig gældende. Dog er der foretaget mindre ændring af situationsplan. Projektet holdes indenfor den godkendte lokalplan.

Ansøgning om byggetilladelse fremsendes og behandles særskilt når udstykningssagen er påbegyndt og skematisk redegørelse foreligger.

Tilsynet for det støttede byggeri har, i overensstemmelse med Kommunalbestyrelsens bemyndigelse, været i dialog med tilsagnsmotageren og dennes bygherrerådgiver, Kuben Management, om godkendelse af konkrete begrundede fravigelser fra AB 18, ABT 18 og ABR 18. Tilsynet har i den forbindelse lagt de mellem Dansk Byggeri og BL aftalte standardfravigelser til grund for den konkrete godkendelse af fravigelser og tilføjelser.

Derudover har tilsynet påset, at aftalematerialet overholder kravene i lovgivning og regler, som tilsynet skal påse overholdelse af. Kuben Management har overfor tilsynet oplyst, at tilsynets bemærkninger er indarbejdet i det indgåede aftalesæt med totalentreprenøren.

De af tilsynet konstaterede opmærksomhedspunkter er undervejs i processen blevet håndteret og løst gennem løbende vejledning fra tilsynet med det støttede byggeri og tilsynets advokat, således at skema B på det foreliggende grundlag vurderes klar til politisk behandling.

Økonomi

Der henvises til bilag anskaffelsessum og finansiering.

Kreditforeningslån, som optages af almene boligorganisationer, påvirker ikke den kommunale låneramme. Som følge heraf vil kommunens garantistillelse overfor en del af lånet ikke have nogen indflydelse på kommunens generelle låneadgang.

Lovgrundlag

Støttebekendtgørelsen, lov om almene boliger og driftsbekendtgørelsen.

Indstilling

Fagchefen for Politik og Strategi indstiller

at Skema B til opførelse af 25 almene familieboliger og fælleshus med en samlet anskaffelsessum på 57,030 mio. kr. godkendes,

at den foreløbige beregnede husleje på 1.031 kr. pr. m² godkendes,

at Tønder Kommune yder grundkapitallån 5,703 mio. kr., svarende til 10 % af anskaffelsessummen og som finansieres af kommunekassen,

at forvaltningen bemyndiges til at godkende skema C indenfor rammerne af skema B, og

at indstillingen videresendes til Kommunalbestyrelsen.

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Bilag

Skema B ansøgning

Anskaffelsessum og finansiering

Situationsplan Skema B

Situationsplan Skema A

Skema B Bossinf.

Punkt 10: Godkendelse af Skema B. Tømmergården

03.02.10-G01-3-21

Beslutningstema

Der skal træffes beslutning om godkendelse af anskaffelsessummen før byggeriet påbegyndes på grundlag af fremsendt skema B ansøgning.

Der skal endvidere træffes beslutning om genoptagelse af skema A for så vidt angår aftalegrundlaget mellem Tønder Andelsboligforening og den private part, Ejendomsselskabet Trælasten ApS, idet aftalegrundlaget har undergået væsentlige ændringer fsva. den delegerede bygherremodel.

Det bagvedliggende aftalegrundlag, som var forudsat ved godkendelsen af skema A, vil dermed udgå, og erstattes af nyt aftalegrundlag indgået ved skema B.

Historik

Kommunalbestyrelsen besluttede på sit møde den 22. december 2022 at godkende skema A til opførelse af 52 almene familieboliger på Nørregade i Tønder. Projektet opføres i samarbejde med den private part Ejendomsselskabet Trælasten ApS efter almenboliglovens bestemmelse om den delegerede bygherremodel.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 29. februar 2024, at fristen for indberetning af skema B blev udsat med 9 måneder til den 31. december 2024.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 28. november 2024, at fristen for indberetning af skema B blev udsat med yderligere 12 måneder til den 22. december 2025.

Sagsfremstilling

Salus Boligadministration har på vegne af bygherren, Tønder Andelsboligforening, den 26. maj 2025 fremsendt skema B ansøgning om godkendelse af anskaffelsessummen før byggeriets påbegyndelse. Byggeriet opføres i samarbejde med den private part Ejendomsselskabet Trælasten ApS, efter de særlige regler herom i almenboliglovens § 116.

Anskaffelsessummen udgør 106,5 mio. kr., og finansieres med kreditforeningslån (90 %) 95,9 mio. kr., kommunal grundkapitallån (8 %) 8,5 mio. kr., beboerindskud (2 %) 2,1 mio. kr.

Kommunen har påtaget sig en kommunal garanti for kreditforeningslånet. Den kommunale garanti er fortsat ikke opgjort beløbsmæssigt. Opgørelse vil først foreligge, når ejendommen er opført og af kreditforeningen værdiansat.

Den foreløbige leje er beregnet til 1.106 kr. pr. m² eksklusiv forbrug, svarende til en månedlig husleje på mellem kr. 6.636 - kr. 9.861. Den leje, som godkendes, opkræves når byggeriet udlejes efter færdiggørelsen og indtil byggeregnskabet (Skema C) er godkendt.

Der er ikke overfor tilsynet meddelt ændringer i projektbeskrivelsen, som er vedlagt som bilag til behandling af skema B.

Grundlag for entreprisen er AB aftalesættet AB 18, ABT 18 og ABR 18. Støttetilsagn skal gives på de betingelser, som følger af almenboligloven og støttebekendtgørelsen, herunder bl.a. at krav om, at AB 18, ABT 18 og ABR 18 lægges til grund uden fravigelser, medmindre de i særlige tilfælde godkendes efter modtaget begrundelse.

I forholdet mellem Tønder Andelsboligforening og Ejendomsselskabet Trælasten ApS har Kommunalbestyrelsen ifm. behandling af skema A godkendt AB 18 med med fravigelser dateret 21. marts 2022.

ABT 18 med begrundede fravigelser blev fejlagtig ikke medsendt til godkendelse ved skema A, og Tønder Andelsboligforening og Ejendomsselskabet Trælasten ApS har i perioden op til fremsendelse af skema B anmodet om, at ABT 18 med fravigelser godkendes. Tilsynet har gennemgået disse og vurderet overensstemmelsen med de tidligere godkendte fravigelser fra AB 18, samt de mellem Dansk Byggeri og BL aftalte standardfravigelser.

I processen omkring ændring af aftalegrundlaget "Skurvognsmodellen" ved skema A til "Projektstadiemodellen" ved skema B, har tilsynet for det støttede byggeri været i løbende dialog med Salus Boligadministration og bygherrerådgiveren, Kuben Management, om aftalegrundlagets overensstemmelse med de regler, som tilsynet skal påse

overholdelse af. Herunder korrekt implementering af de relevante dele af det af Byggeskadefonden og BL udarbejdede standardparadigme til aftaler efter den delegerede bygherremodel.

I den forbindelse er ansøger anmodet om at redegøre for, at støttereferne er overholdt og vejledt herom. På grund af omfanget og karakteren af fravigelserne fra standard aftalesættet, har forvaltningen gennem hele processen været bistået af en ekstern advokat.

De af forvaltningen konstaterede opmærksomhedspunkter er undervejs i processen blevet håndteret og løst gennem løbende vejledning fra tilsynet med det støttede byggeri og tilsynets eksterne advokat, således at skema B på det foreliggende grundlag vurderes klar til politisk behandling.

Særlig fsva. den betryggende sikkerhed i betalingsflowet og sikkerhedsstillingen overfor Tønder Andelsboligforening under opførelsen af boligerne lægger tilsynet til grund, at Salus Boligadministration og Kuben Management som de professionelle parter med erfaring indenfor opførelse af almenboliger ved den udarbejdede betalingsplan har sikret sig, at købe- og entreprisen summen udbetales i en takt, så der til enhver tid er sikkerhed for, at der ikke er betalt mere end der er udført arbejde for. Således at der utvivlsomt er tilstrækkeligt med midler til færdiggørelse af opførelsen af Tønder Andelsboligforenings andel af byggeriet (ejerlejligheden med de almene boliger).

De endelige krav til afgivelse af oplysninger og ansøgning om skema B fremgår af lovgivningens almindelige regler, herunder almenboligloven med tilhørende forskrifter og støttebekendtgørelsen, hvortil ansøger i det hele er henvist.

Bygherre Tønder Andelsboligforening og bygherrens rådgiver Kuben Management og Salus Boligadministration har ansøret for korrekt implementering af underliggende aftalesæt i henhold til den modtagne myndighedsvejledning.

Økonomi

Der henvises til bilag anskaffelsessum og finansiering.

Kreditforeningslån, som optages af almene boligorganisationer, påvirker ikke den kommunale låneramme. Som følge heraf vil kommunens garantistillelse overfor en del af lånet ikke have nogen indflydelse på kommunens generelle låneadgang.

Lovgrundlag

Støttebekendtgørelsen, lov om almen boliger og driftsbekendtgørelsen.

Indstilling

Fagchefen for Politik og Strategi indstiller,

at skema B til opførelse af 52 almene familieboliger med en samlet anskaffelsessum 106,595 mio. kr. godkendes,

at den foreløbige beregnede husleje 1.106 kr. pr. m² godkendes,

at ABT 18 med fravigelser og tilføjelser godkendes,

at de ændrede forudsætninger om opførelse af boligerne efter "projektstadiemodellen" godkendes,

at Tønder Kommune yder grundkapitallån 8,528 mio. kr., svarende til 8 % af anskaffelsessummen og som finansieres af kommunekassen,

at forvaltningen bemyndiges til at godkende skema C indenfor rammerne af skema B, og

at indstillingen videresendes til Kommunalbestyrelsen

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Hans Schmidt blev erklæret inhabil og deltog ikke i behandling af punktet.

Bilag

Projektbeskrivelse

ABT 18 19.05.2025

Ansøgning Skema B.pdf

Skema B Bossinf.pdf

Oversigt over økonomi Skema B

Punkt 11: Godkendelse af ændringer i takster for Agerskov Fripleshjem Møllevangen

27.42.00-G01-4-22

Beslutningstema

I denne sag skal Økonomiudvalget beslutte om ændringer i takstberegningen for Agerskov Fripleshjem Møllevangen kan godkendes.

Sagsfremstilling

Der bliver afholdt halvårslige samarbejds møder med Agerskov Fripleshjem Møllevangen. I forbindelse med det halvårslige samarbejds møde, der blev afholdt d. 21. november 2024, var der en drøftelse af opholdsbetaling ved dødsfald. I nuværende samarbejdsaftale står der, at kommunen betaler løbende måned plus 30 dage ved dødsfald. Møllevangen oplever, at andre visitationskommuner har opkrævning indtil dødsdag. Det vil påvirke taksterne at ændre opholdsbetalingen.

Forvaltningen har efterfølgende afholdt møde med Møllevangen, hvor det blev besluttet, at Møllevangen ønsker at følge bekendtgørelsen om at have opholdsbetaling indtil dødsdato. Der er lavet en ny beregning, og taksterne for Møllevangen er blevet ændret.

Økonomi

Fripleshjemmet Møllevang ønsker, at den tomgangsleje, der betales efter en borgers bortgang, indregnes i Møllevangens takst mod, at Tønders betalingsforpligtelse ophører på dødsdagen. Derved vil Møllevangen få samme betaling, uanset om det er en Tønder borger eller en mellem kommunal borger.

For Tønder Kommune bør ændringen være udgiftsneutral ved uændret handlemønstre. Hvis Møllevangens pladser fyldes hurtigt efter borgers bortgang, vil det kunne medføre en merudgift på op til 500.000 kr. i 2025 og frem.

Indstilling

Vicekommunaldirektøren indstiller,

at Økonomiudvalget beslutter, om ændringer i takstberegningen for Agerskov Fripleshjem Møllevangen kan godkendes, og

at indstillingen videresendes til Kommunalbestyrelsen.

Beslutning

Sagen udsættes.

Punkt 12: Anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb til ventilationsanlæg på Solgården

02.08.00-A00-1-24

Beslutningstema

I denne sag træffes beslutning om anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb til nyt ventilationsanlæg på botilbuddet Solgården.

Historik

I forbindelse med godkendelse af budget 2025 blev afsat i alt 1,164 mio.kr. til Renovering af ventilationsanlæg på botilbuddet Solgården.

Sagsfremstilling

Nuværende ventilationsanlæg på Solgården (afdeling Solen) fungerer meget dårligt. Det medfører store lugt- og røggener, og et deraf følgende dårligt indeklima. Mange af beboerne i afdelingen er rygere. Anlægget kan ikke understøtte et tilfredsstillende indeklima, hvor særligt røgen giver personalet problemer.

Udover forbedring af indeklimaet, forventes udskiftning af nuværende anlæg, at medføre en større driftsbesparelse i form af bedre varmegenvinding, mindre serviceomkostninger og strømbesparende.

Økonomi

Der er samlet afsat 1,164 mio.kr. i rådighedsbeløb på Investeringsoversigten 2025.

Indstilling

Fagchefen for Voksen Socialområdet indstiller,

at der gives en anlægsbevilling til Renovering af ventilationsanlæg på botilbuddet Solgården på 1,164 mio. kr., at det i budget 2025 afsatte rådighedsbeløb til Renovering af ventilationsanlæg på botilbuddet Solgården frigives, og at indstillingen videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning fra Socialudvalget, den 3. juni 2025, pkt. 6:

Indstillingen anbefales.

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Punkt 13: Anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb til forbedring af udenomsarealer og omstilling af bygningsmassen på botilbudsområdet

82.18.00-A00-1-25

Beslutningstema

I denne sag træffes beslutning om anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb til forbedring af udenomsarealer og omstilling af bygningsmassen på botilbudsområdet.

Sagsfremstilling

For at understøtte optimal udnyttelse af bygningsmassen og udenomsarealerne på botilbudsområdet, er der en række anlægsprojekter som skal iværksættes. Projekterne vil understøtte indsatser i strategien for kvalitet i botilbud, og dermed den fortsatte kvalitetsudvikling og løbende omstilling af botilbudsområdet.

Rådighedsbeløbet vil blive anvendt i forhold til følgende anlægsprojekter:

- Opførelse af cykelskure til opbevaring af el-cykler ved tilbuddene i Løgumgårde (estimeret udgift 190.000 kr.)
- Fjernelse af nedslidte skure og efterfølgende beplantning ved tilbuddene i Løgumgårde (estimeret udgift 100.000 kr.)
- Omstilling af bygningsmassen med henblik på optimal udnyttelse for borgere og personale, herunder vedligeholdelse og lydisolering af rum/boliger på Bargumsvej og Damparken samt forbedring af møde- og personalefaciliteter ved tilbuddene i Løgumgårde (estimeret udgift 487.000 kr.)
- Generel forskønnelse og forbedring af udeområdet omkring tilbuddene, herunder opførelse af gyngestativ og orangeri på Kastaniebo samt forbedring af udenomsarealer ved Lærkely og støttecenter på Ludvig Andresensvej 6 (estimeret udgift 122.000 kr.)

Den samlede estimerede udgift for ovenstående er 899.000 kr.

Udarbejdelse af plan for forbedring af udenomsarealer og omstilling af bygningsmassen på botilbudsområdet, er sket i et tæt samarbejde mellem forvaltningen og ledelsen på botilbudsområdet.

Økonomi

Der er afsat 899.000 kr. i rådighedsbeløb på Investeringsoversigten 2025. Heraf er forlods frigivet 45.000 kr. fra årets start (5 %).

Indstilling

Fagchefen for Voksen Social indstiller,

at der gives en anlægsbevilling til forbedring af udenomsarealer og omstilling af bygningsmassen på botilbudsområdet på 899.000 kr.,

at det resterende rådighedsbeløb på 854.000 kr. til Renoveringsplaner Handicap & Psykiatri frigives, og at indstillingen videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning fra Socialudvalget, den 3. juni 2025, pkt. 7:

Indstillingen anbefales.

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Bilag

Overslagsbudget 2025 anlægspulje 971 2

Punkt 14: Anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb til renovering af aktivitets-, samværs- og beskæftigelsestilbud

82.18.00-A00-2-25

Beslutningstema

I denne sag træffes beslutning om anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb til renovering af aktivitets-, samværs- og beskæftigelsestilbud.

Sagsfremstilling

Med henblik på at optimere bygningsmassen der rummer beskæftigelses-, aktivitets- og samværstilbud, er der en række anlægsprojekter som skal iværksættes. Projekterne vil tilføre en forskønnelse af området samt understøtte indsatsen i strategien for kvalitet i botilbud, herunder at rammerne på beskæftigelses-, aktivitets- og samværsområdet matcher borgernes funktionsniveauer, og tilgodeser medarbejdernes arbejdsmiljø.

Rådighedsbeløbet vil blive anvendt i forhold til følgende anlægsprojekter:

- Renovering og udbedring af skader på Nørregade 30 i Løgumgårde, Vongshøj bygningen (estimeret udgift 57.500 kr.)
- Renovering af den gode del af Hasselvej 1A i Løgumgårde (estimeret udgift 57.500 kr.)
- Inventar til 2nd Hand (estimeret udgift 230.000 kr.)
- Opdatering og renovering af udenomsarealerne ved Vongshøj, herunder belægning, terrasseområde og aktivitetsinstrumenter (estimeret udgift 224.250 kr.)
- Udbedring af vandskade på Lærkely (estimeret udgift 57.500 kr.)
- Svalegang på Lærkely gøres handicapvenlig (estimeret udgift 57.500 kr.)
- Træværkstedet på 2nd Hand, herunder udsugning til træspåner og etablering af mere el til maskiner (estimeret udgift 74.750 kr.)
- Solafskærmning/markiser samt rampe fra gulv til terrasse på Vidåværkstedet (estimeret udgift 69.000 kr.)
- Rampe for tilgængelighed på Aktivitetshuset (estimeret udgift 20.838 kr.)
- Nedtagning af gammelt udstyr på Aktivitetshuset, herunder defekt lift (estimeret udgift 20.837 kr.)
- Solafskærmning/markise på Aktivitetshuset (estimeret udgift 29.325 kr.)

Den samlede estimerede udgift for ovenstående er 899.000 kr.

Økonomi

Der er afsat 899.000 kr. i rådighedsbeløb på Investeringsoversigten 2025. Heraf er forlods frigivet 45.000 kr. fra årets start (5 %).

Indstilling

Fagchefen for Voksen Social indstiller,

at der gives en anlægsbevilling til renovering af aktivitets-, samværs- og beskæftigelsestilbud på 899.000 kr., at det resterende rådighedsbeløb på 854.000 kr. til Renoveringspulje til værksteder §103/104 frigives, og at indstillingen videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning fra Socialudvalget, den 3. juni 2025, pkt. 8:

Indstillingen anbefales.

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Punkt 15: Anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb til afdækning af muligheden for at oprette egne tilbud til børn og unge

27.03.08-A00-1-24

Beslutningstema

I denne sag træffes beslutning om anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb til afdækning af muligheden for oprettelse af egne tilbud til børn og unge.

Sagsfremstilling

For at kunne tilbyde de rette tilbud og indsatser internt i Tønder Kommune, afsættes der 500.000 kr. til at indhente tilbud, så der kan foretages analyser af behov og muligheder, med fokus på kvalitet, efterspørgsel og økonomi.

Økonomi

Der er afsat et rådighedsbeløb på i alt 1,0 mio. kr. på Investeringsoversigt 2025 til afdækning af mulighed for oprettelse af egne tilbud til børn og unge.

Indstilling

Fagchefen for Børn, Unge og Familie indstiller,

at der gives en anlægsbevilling til afdækning af muligheden for oprettelse af egne tilbud til børn og unge på 500.000 kr., at det i budget 2025 afsatte rådighedsbeløb til Pulje til afdækning af mulighed for oprettelse af egne tilbud til børn og unge på 500.000 kr. frigives, og at indstillingen videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning fra Socialudvalget, den 3. juni 2025, pkt. 9:

Indstillingen anbefales.

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Punkt 16: Etablering af ældrevenlige og sundhedsfremmende kvarterer i Tønder midtby

27.42.00-A00-1-22

Beslutningstema

I denne sag skal Sundhedsudvalget drøfte lukningen af Leos Plejecenter i forbindelse med etableringen af nye ældrevenlige og sundhedsfremmende kvarterer i Tønder midtby.

Historik

På Sundhedsudvalgets møde d. 12 juni 2023 og efterfølgende på Kommunalbestyrelsesmødet den 29. juni, godkendte Sundhedsudvalget forvaltningens forslag til velfærdsboligstrategi, herunder muligheden for alternativ anvendelse af Leos Plejehjem.

På Sundhedsudvalgets møde d. 9. september 2024 drøftede sundhedsudvalget fremtiden for Leos Plejehjem.

På Sundhedsudvalgets møde d. 7. april 2025 drøftede Sundhedsudvalget den videre proces for udmøntningen af velfærdsboligstrategien.

På Sundhedsudvalgets møde d. 5. maj 2025 traf udvalget en principbeslutning om, at forvaltningen kan arbejde videre med de skitserede planer, og at der til sagen med den endelige beslutning, fremlægges en økonomisk oversigt der viser, hvad projektets gennemførelse får af økonomiske konsekvenser for Tønder Kommune. Der fremlægges desuden en oversigt over nedgangen i borgere på venteliste og antal visiterede boliger.

Siden vedtagelsen af Velfærdsboligstrategien, er der lukket 7 plejehjemspladser på Solgården, 13 plejehjemspladser på Richtens (Skovbrynet), samt de ca. 15 ikke anvendte pladser på Leo's plejehjem.

I uge 22, 2025, er der en venteliste på samlet set 11, hvoraf kun 2 er parat til indflytning. De resterende ønsker enten specifikke plejehjem, ønsker at flytte fra et plejehjem til et andet, eller afventer sagsbehandling i Familieretshuset. I samme uge er der 21 ledige plejehjemsboliger, hvoraf 2 afventer istandgørelse. Der er ikke ændret i visitationskriterierne de sidste 6 år, men der er sket et markant fald i ansøgere.

Den aktuelle venteliste for uge 23, medbringes til sundhedsudvalgets møde.

I alt er der en forskel siden vedtagelsen af Velfærdsboligstrategien, på ca. 50 plejehjemspladser, og tallet er stigende, hvis tendensen, som forventes, fortsætter.

Sagsfremstilling

I Velfærdsboligstrategien er Leos Plejehjem udpeget som det plejehjem, der er mest uhensigtsmæssigt ift. den drift, som et plejehjem skal have. Fra sommeren 2024 har der ikke været tilgang på Leos Plejehjem, og det overordnede billede ift. behovet for traditionelle plejehjemspladser er, at antallet af ansøgninger falder og antallet af borgere, som trækker deres ansøgning tilbage, er stigende.

Tendensen betyder, at det for beboerne på plejehjemmene, bliver vanskeligere og vanskeligere at opretholde et fællesskab med andre beboere på plejehjemmet.

Forvaltningen foreslår derfor en lukning af Leos Plejehjem til udgangen af 2025, eller kort derefter. Forvaltningen vurderer, at en lukning af Leos Plejehjem kan ske uden udfordringer for ventelisten til plejeboliger. Der vil blive fundet alternative løsninger til beboerne på Leos Plejehjem som fx vil blive tilbudt en plejehjemsplads på en af kommunens andre plejecentre. Der vil blive indledt en dialog med beboerne og de pårørende, så individuelle hensyn kan tages i betragtning. F.eks samlet flytning for beboere som har et fællesskab på Leo's plejehjem, hensyntagen til beboerens netværk og mulighed for at opretholde kontakt med dette og muligheden for at flytte det med sig, som man pt. har i sit hjem på Leo's plejehjem.

Ligeledes forslås det at beboernes holdes skadeløse i forhold til flytteomkostninger og indskud. Der er tale om 14 beboere som pt. vil skulle flytte. Desuden vil 6 beboere på Bargumsvej, som er en blanding af mestringsboliger og ældreboliger, også blive omfattet af nedlæggelsen af plejehjemmet. Disse vil på tilsvarende vis som plejehjemsbeboerne, blive tilbudt alternativer i processen.

Det er forventningen, at medarbejderne på Leos Plejehjem kan fortsætte deres ansættelse i Tønder Kommune og være med til at udvikle de løsninger, som Tønder Kommune skal levere ind i transformationen fra plejehjem til tryghed i eget hjem og aktiviteter i dagligdagen.

Forandringerne for beboerne og de ansatte vil foregå i dialog med de enkelte.

Udfasning er plejehjemmene, er en af visionerne i velfærdsboligstrategien.

Tønder Andelsboligforening har sammen med Salus Boligadministration og Landsbyggefonden ytret ønske om at etablere et ældrevenligt sundhedsfremmende kvarter på matriklen, hvor Leos Plejehjem er og de tilstødende matrikler. Projektet vil formodentlig blive det første af sin art i Danmark.

Matriklen kan efter lukning som plejehjem, sælges til Tønder Andelsboligforening til udviklingen af ældrevenlige sundhedsfremmende kvarterer.

Den aktuelle venteliste præsenteres på mødet.

Økonomi

De økonomiske konsekvenser skal opdeles i to beslutningstemaer.

Det første er nedlæggelsen af Leo's plejehjem som plejehjem. I den forbindelse skal låneforpligtigelser indfries, og der skal laves en statusopgørelse af omkostninger i den forbindelse.

I den forbindelse, skal to indexlån på tilsammen 17.453.957 d.kr (opgjort saldo ultimo 2023) indfries til obl.kurs 150,45 / 147,52. Lånet er optaget hos Kommune Kredit. Beløbet foreslå finansieret af kommunekassen, da det kan betragtes som en finansforskydning. Det præcise beløb kan opgøres efter nedlæggelsen af plejehjemmet.

Samtidig betyder den manglende udlejning af boliger på Leo's plejehjem, en voksende udgift til tomgangshusleje. I 2023 var udgiften 553.487 d.kr.. Det er forventningen at udgiften i 2025 bliver ca. 1,6 mio. Dette beløb vil stige yderligere i 2026, i den nuværende situation.

Ved lukning af Leo's plejehjem, vil der desuden være en besparelse på kapacitetsbudget (f.eks. rengøring, mindre reparationer og vedligehold) på 796.000 kr., og desuden vil henlæggelser for ca. 1 mio., kunne frigøres.

Den anden del, er salg af bygninger og grund til en almennyttig boligforening, for at skabe rammerne for etableringen af ældrevenlige boliger og et sundhedsfremmende kvarterer i Tønder midtby.

Ved salg af Leo's plejehjem, til en almennyttig boligforening, forventes salgsprisen at modsvare det forventede grundkapitalindskud som kommunen skal betale til opførelsen af almennyttige boliger.

Den anden del af processen, indeholder mange varianter og vil understøttes af BDO, for at sikre at der findes den optimale løsning for boligforening og Tønder Kommune.

Indstilling

Fagchefen for Pleje og Omsorg indstiller,

at plejehjempladserne på Leos Plejehjem og Bargumsvej lukker fra 1. januar 2026, eller snarest derefter og at der findes alternative løsninger til beboerne på Leos Plejehjem,

at der iværksættes samtaler med medarbejdere og deres repræsentanter i forhold til nye arbejdsforhold,

at Leos Plejehjem klargøres til salg til en almennyttig boligforening til etableringen af ældrevenlige og sundhedsfremmende kvarterer. Denne del af processen vil fremstilles i en ny sag.

Beslutning fra Sundhedsudvalget, 2. juni 2025, pkt. 7:

Indstillingen godkendt.

I processen vil beboere på Leos Plejecenter og deres pårørende løbende blive inviteret til dialog om at finde gode løsninger.

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Bilag

Generelle temaer - lovgrundlag og forudsætninger

Velfærdsbolig strategi udkast 12-06 2023

Punkt 17: Godkendelse af administrationsgrundlag og projektansøgningsmanual for Grøn Pulje

00.00.00-G01-12-23

Beslutningstema

I denne sag skal det besluttes om administrationsgrundlag og projektansøgningsmanual for Grøn Pulje kan godkendes.

Historik

På Klima-, Vækst-, og Udviklingsudvalgsmødet den 8. april 2024 blev der foretaget en drøftelse af mulighederne for anvendelsen af de Grøn Pulje-midler, der vil tilfalde Tønder Kommune i forbindelse med etablering af de 20 VE projekter, der pt. er i planlægning.

Der blev derefter udarbejdet et udkast til et administrationsgrundlag for puljen, som blev præsenteret på Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalgsmødet den 3. februar 2025. Udvalget besluttede på mødet, at udkastet skulle tilrettes med de faldne bemærkninger, og at der desuden skal foranstalles en temadrøftelse i Kommunalbestyrelsen vedr. udmøntning af puljemidlerne.

Der blev derefter på baggrund af administrationsgrundlaget afholdt temadrøftelse vedr. Grøn Pulje i Kommunalbestyrelsen den 27. marts 2025. Herefter er der udarbejdet en tilhørende projektansøgningsmanual, der særligt retter sig mod potentielle ansøgere af puljemidlerne.

Udkast til Administrationsgrundlag og Projektansøgningsmanual har været i offentlig høring i perioden fra den 25. april 2025 - 1. juni 2025.

Dokumenterne har desuden været sendt i høring hos Teknik- og Miljøudvalget, Børn- og Skoleudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Sundhedsudvalget, Socialudvalget og Fritidsforum.

Sagsfremstilling

Grøn Pulje er forankret i Energistyrelsen. Den enkelte kommune administrerer midlerne, som kan anvendes bredt til kommunale tiltag. Formålet med Grøn Pulje er således at give Kommunalbestyrelsen mulighed for at støtte kommunale tiltag med en pulje finansieret af midler fra Vedvarende Energi-projekter (VE).

Der er for nuværende ansøgt om etablering af ca. 520 MW for vindmøller og ca. 1430 MW for solcelleanlæg med de aktuelle VE-projekter i planlægning i Tønder Kommune. Ved fuld udbygning kan det omregnes til en samlet engangsindtægt til Grøn Pulje på i alt:

ca. 162,8 mio. kr. for vindmøller

ca. 167,5 mio. kr. for solcelleanlæg

Puljemidlerne skal uddeles som projektmidler og rettes mod almennyttige formål.

Kommunerne er pålagt at udarbejde et administrationsgrundlag til udmøntningen af Grøn Pulje, hvor det bl.a. fremgår hvilke kriterier, Kommunalbestyrelsen lægger vægt på, når midlerne fra puljen skal udmøntes.

Der er fokus på, at midlerne i Grøn Pulje kommer hele kommunens geografi til gavn. Sammen med administrationsgrundlaget er der udarbejdet en projektansøgningsmanual med tilhørende inspirationskatalog, der giver eksempler på typer af projekter, der kan ansøges om midler til via Grøn Pulje.

Dokumenterne har været i offentlig høring fra den 25. april 2025 til den 1. juni 2025 og hos politiske udvalg i kommunen i juni 2025.

Der er indkommet to eksterne høringssvar fra henholdsvis Lokalrådet i Visby og RVB ”Foreningen for fremme af udvikling i Rejsby, Vodder og Brøns Sogne”. Derudover har de nævnte udvalg afgivet høringssvar. Overblik over høringssvar er samlet i liste over bemærkninger, se bilag.

Flere høringssvar påpeger, at det bør fremgå tydeligere i administrationsgrundlaget, at der kan søges midler til alle typer af projekter og ikke kun til projekter over en million kroner, som er angivet som en tommelfingerregel.

Forvaltningen vurderer, at det fremgår tilstrækkeligt tydeligt i dokumenterne, at der kan ansøges om midler til alle typer af projekter, store som små.

Høringssvarene peger generelt på opbakning til administrationsgrundlag og projektansøgningsmanual. Udvalgene anbefaler alle indstillingen.

Økonomi

Der forventes en samlet Grøn pulje på ca. 330,3 mio. kr. ved realisering af alle aktuelle VE-anlæg i planlægning.

Op til 8 % af puljemidlerne afsættes til løbende udmøntning og administration af puljen

Lovgrundlag

VE-Loven

Indstilling

Fagchefen for Klima, Plan og Udvikling indstiller,

at udkast til Administrationsgrundlag for Grøn Pulje godkendes,

at udkast til Projektansøgningsmanual for Grøn Pulje godkendes, og

at indstillingen videresendes til Kommunalbestyrelsen.

Beslutning fra Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget den 2. juni 2025, pkt. 8:

Indstillingen anbefales.

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Allan Svendsen kan ikke følge indstillingen, da han ikke mener, at det er lovligt, at midlerne kan anvendes til at spekulere i VE-projekter.

Bilag

Dagsordenspunkt Godkendelse af administrationsgrundlag og projektansøgningsmanual for Grøn Pulje behandlet på mødet 2. juni 2025

Høring bæredygtighedspulje 2025.pdf

Liste til bemærkninger - indsigelser - Grøn Pulje - administrationsgrundlag og projektansøgningsman

Visby Lokalråd Høringssvar Grøn Pulje 2025.pdf

189xx - TÆNK STORT folder A5-16s_Tønder Kommune_03.pdf

Administrationsgrundlag Grøn Pulje 2025

Punkt 18: Prioritering af projekter fra den supplerende ansøgningsrunde for VE (VE2025)

01.02.00-P16-1-25

Beslutningstema

Der skal i denne sag prioriteres projekter fra den supplerende ansøgningsrunde for VE projekter (VE2025), som ønskes fremmet til yderligere behandling og potentiel igangsætning af planlægning.

Historik

Kommunalbestyrelsen besluttede den 27. marts 2025 at igangsætte en ny ansøgningsrunde (VE2025) for vedvarende energi projekter.

Ansøgningsrunden var åben i perioden fra 2. april til 7. maj.

Sagsfremstilling

I den nyligt afsluttede supplerende ansøgningsrunde for vedvarende energiprojekter (VE2025), er der modtaget 24 ansøgninger.

Der skal i denne sag prioriteres et udvalg af projekter. Disse vil sammen med den igangværende planlægning på 73 vindmøller udgøre den samlede indsats for opsætning af vindmøller indenfor den politisk aftalte ramme.

Ansøgninger og bilag til ansøgninger er vedhæftet sagen.

Herudover vedhæftes to oversigtskort, en oversigt over den nuværende projektportefølje, en oversigt over de nye ansøgte projekter samt en screening udført af planafdelingen.

For denne ansøgningsrunde vil der også blive foretaget en ny proces før igangsætningen, som er beskrevet i vedlagte notat. Det omfatter, at de i denne sag prioriterede projekter, skal aflevere en realiserbar tidsplan for planlægningsprocessen med fastsætte milepæle, hvor tidsplanen er bindende. Hvis tidsplanen ikke overholdes betragtes projekterne som ophørt, hvis ikke der er væsentlige gyldige argumenter for udskydelser. Dette kan være udefrakommende krav, som ikke kendes i dag.

Når den realiserbare tidsplan er afleveret, forelægges projekterne igen til politisk beslutning om igangsætning af planlægningen for projekterne.

Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalgets indstilling ved foreligge til Økonomiudvalgsmødet.

Lovgrundlag

Planloven

Indstilling

Fagchefen for Plan, Klima og Udvikling indstiller,

at der prioriteres hvilke projekter, der skal gå videre til yderligere forberedende sagsbehandling,

at de prioriterede projekter skal udarbejde en realiserbar bindende tidsplan, som forelægges til fornyet politisk beslutning inden igangsætning af den egentlige planlægningen, og

at indstillingen videresendes til Kommunalbestyrelsen.

Beslutning fra Klima, Vækst- og Udviklingsudvalget, den 16. juni 2025, pkt. 3:

Udvalget anbefaler,

at samtlige projekter går videre til yderligere forberedende sagsbehandling før endelig prioritering inden for rammen,
at projektudviklere gennemfører en borgerinddragende proces for hvert projekt,
at de vejledende afstemninger gennemføres i forlængelse af den borgerinddragende proces, og

at herefter forelægges sagen inden udgangen af 2025 til fornyet politisk beslutning inden igangsætning af den egentlige planlægning, hvor den oprindelige ramme på op til 125 vindmøller og min. 3 vindmøller pr. projekt stadig er gældende.

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Allan Svendsen kan ikke følge indstillingen.

Bilag

Forvaltningens screening, VE2025.pdf

Notat - Proces for supplerende ansøgningsrunde

Projekt 8 - Supplerende oplysninger

Projekt 13 - Supplerende oplysninger, Sektorkobling

Projekt 24 - Ansøgning

Projekt 24 - Hensigtserklæring

Projekt 23 - Ansøgning

Projekt 23 - Fuldmagter

Projekt 22 - Ansøgning

Projekt 21 - Ansøgning

Projekt 21 - Naturindsatser

Projekt 20 - Ansøgning

Projekt 20 - Naturindsatser

Projekt 19 - Ansøgning

Projekt 18 - Analyse

Projekt 18 - Ansøgning

Projekt 17 - Ansøgning

Projekt 17 - Naturindsatser

Projekt 16 - Ansøgning

Projekt 15 - Ansøgning

Projekt 14 - Naturindsatser

Projekt 14 - Ansøgning

Projekt 13 - Ansøgning

Projekt 12 - Ansøgning

Projekt 11 - Ansøgning

Projekt 10 - Ansøgning

Projekt 9 - Analyse

Projekt 9 - Ansøgning

Projekt 8 - Analyse

Projekt 8 - Ansøgning

Projekt 8 - Info til lokale

Projekt 7 - Ansøgning

Projekt 7 - Analyse

Projekt 6 - Ansøgning

Projekt 5 - Ansøgning

Projekt 4 - Ansøgning

Projekt 3 - Ansøgning

Projekt 3 - Analyse

Projekt 3 - Hensigtserklæring

Projekt 3 - Møde opfølgning

Projekt 2 - Ansøgning

Projekt 2 - Udtalelse fra kystdirektoratet

Projekt 1 - Ansøgning

VE2025 - Oversigtskort - Nye projekter

VE2025 - Oversigtskort - Alle projekter

VE2022+VE2023 - Oversigt over projekter

VE2025 - Oversigt over ansøgninger

Punkt 19: Vedtagelse af lokalplanforslag 184-510 og kommuneplantillæg nr. 151-510 Skærbækcentret til offentlig høring

01.02.05-P16-4-24

Beslutningstema

Det skal besluttes, om forslag til Lokalplan nr. 184-510 og kommuneplantillæg nr. 151-510 for Skærbækcentret skal sendes i offentlig høring i 8 uger. Kommuneplantillæg nr. 151-510 for Skærbækcentret behandles sideløbende i Teknik- og Miljøudvalget og Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget. De to planforslag har samme afgrænsning og skal behandles som et samlet dagsordenspunkt i Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Forslag til kommuneplantillæg nr. 151-510 for Skærbækcenteret er klar til at blive sendt i offentlig høring.

Lokalplanforslaget, der skal erstatte den gamle lokalplan, som ikke længere er tidssvarende, er udarbejdet på baggrund af et ønske om at fremtidssikre Skærbæk Fritidscenter. Hensigten med lokalplanen er, at give rammer for den private "Fonden Skærbæk Fritidscenter" udviklingsmuligheder og deres egne ønsker om mulighed for konkrete udvidelsesønsker, som nye overdækkede boldbaner og udvidelse af fritidscentrets eksisterende faciliteter med bl.a. en multihal, udvidelse af svømmehallens faciliteter, som f.eks. udendørs bassin, varmtvandsbassin, badeland mv.

Lokalplanforslaget har til formål at opretholde anvendelsen i området til offentlige og rekreative formål, udpege placering af ny bebyggelse i området og fastlægge en overordnet struktur for områdets disponering. Da området ligger på kanten af byen, ud mod det åbne marsklandskab, er det vigtigt, at ny bebyggelse placeres hensigtsmæssigt og efter en samlet plan. Derfor har lokalplanen til formål at fastlægge placeringen af ny bebyggelse i området, ligesom den skal fastlægge de overordnede principper for områdets disponering med p-pladser, boldbaner mv. og sikre, at hele området fremadrettet er byzone.

Lokalplanforslaget udvider det eksisterende byggefelt samt udlægger nye byggefelter således, at centrets bestående bygninger kan videreudvikles og udvides samt at nye bygninger kan opføres. Derudover fastlægges bestemmelser om bygningers ydre fremtræden.

Lokalplanområdet afgrænses mod vest af marker i landbrugsdrift. Mod nord ligger Skærbæk Ferieby med spredte feriehuse. Mod syd ligger Skærbæk Distriktsskole og boliger, og mod øst afgrænses området af den bymæssige bebyggelse i Skærbæks midtby.

Lokalplanforslaget er udarbejdet på grundlag af et udviklingsarbejde som Skærbækcentret selv har stået for. Det viser centerets egne ønsker for fremtidig udvidelser. Derudover er lokalplanforslaget udarbejdet på grundlag af, at de gamle lokalplan- og kommuneplanforhold krævede en fornyelse.

Lokalplanforslag og kommuneplantillæg er blevet screenet i henhold til lov om planer, programmer og projekter. Screeningen kom frem til, at planlægningen ikke er miljøvurderingspligtig. Screeningen sendes ud i høring i 4 uger sammen med planforslagene.

Sagen behandles sideløbende i Teknik- og Miljøudvalget i forhold til lokalplanen.

Lovgrundlag

Planloven

Indstilling

Fagchefen for Klima, Plan og Udvikling indstiller,

at kommuneplantillægget og screeningen sendes i offentlig høring, og

at indstillingen videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning fra Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget, den 2. juni 2025, pkt. 6:

Indstillingen anbefales.

at lokalplanforslaget og screeningen sendes i offentlig høring, og

at indstillingen videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning fra Teknik- og Miljøudvalget, den 6. juni 2025, pkt. 13:

Indstillingen anbefales.

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Bilag

Forslag til LP184-510 og KPT 151-510 - Skærbækcentret

Punkt 20: Endelig vedtagelse af Lokalplan nr. 203-470 og Kommuneplantillæg nr. 170-470 Område til bassiner til kartoffelvaskevand ved Hønning Toftlund

01.02.05-P16-10-24

Beslutningstema

Det skal besluttes, om Lokalplan nr. 203-470 og Kommuneplantillæg nr. 170-470 Område til bassiner til kartoffelvaskevand ved Hønning Toftlund skal endeligt vedtages.

For Teknik- og Miljøudvalget omfatter det lokalplanen. For Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget omfatter det kommuneplantillægget.

Historik

Kommunalbestyrelsen har den 28. marts 2025 indstillet Lokalplan nr. 203-470 og Kommuneplantillæg nr. 170-470 til at sendes i 8 ugers offentlig høring.

Sagsfremstilling

Andels- Kartoffelmelsfabrikken Danmark (AKD) i Toftlund har brug for ekstra bassiner til opbevaring af kartoffelvaskevand fra deres produktion. De har nu opnået tilladelser til anlæg af bassiner efter gødningsbekendtgørelsen.

Der er udarbejdet lokalplan, kommuneplantillæg og miljøscreening for planområdet. Planerne muliggør etablering af to sammenhængende bassiner til opbevaring af kartoffelvaskevand og kondensat, som pumpes til anlægget fra virksomheden AKD i Toftlund via et eksisterende pumpeanlæg. Lokalplanen tilsiger

- at bassinernes afgrænsende jordvold må være på op til 5 meters højde.
- at der langs lokalplanen østlige afgrænsning skal der etableres en beskyttelsesvold med en højde på 0,5 m som skærmer mod en nærliggende § 3 sø, der er beskyttet i henhold til Naturbeskyttelsesloven.
- at anlægget skal afskærmes visuelt af et omkransende beplantningsbælte mod nord, vest og syd.

Lokalplan 203-470 med tilhørende kommuneplantillæg 170-470 og miljøscreening omfatter et areal på ca. 8,7 ha og udgør en del af matr.nr. 306. Hønning Ejerlav, Arrild. Planområdet ligger i det åbne land, og er omgivet af marker, der anvendes til landbrugsformål. Umiddelbart øst for lokalplanområdet ligger der en sø med omkransende beplantning. Søen er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.

Planområdet er valgt på baggrund af alternative områder, fordi placeringen er erhvervsmæssig hensigtsmæssig, da kartoffelvaskevandet fra bassinerne kan pumpes ud på de omkringliggende marker, som en del af den landbrugsmæssige drift i området.

Der planlægges på tørveholdig jord, som potentielt kan omdannes til lavbundsarealer. Men da der ikke er fundet andre passende arealer i området, er det vurderet at erhvervsudviklingen har højere prioritet, for at sikre en produktionsvirksomheds udvikling.

Sagen behandles sideløbende i Teknik- og Miljøudvalget i forhold til lokalplanen og i Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget i forhold til kommuneplantillægget.

Høringsfristen for Lokalplan nr. 203-470 og Kommuneplantillæg nr. 170-470 er den 23. maj 2025, hvorfor vedhæftede oversigt over bemærkninger opdateres løbende indtil den 24. maj 2025.

Der er den 14. maj 2025 kommet 3 bemærkninger til planerne, se vedhæftede oversigt. Ingen af bemærkningerne har ført til ændringer i planerne.

Lovgrundlag

Planloven

Gødningsbekendtgørelsen

Indstilling

Fagchefen for Klima, Plan og Udvikling indstiller,

at Kommuneplantillæg 170-470 godkendes,

at indstillingen videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning fra Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget, den 2. juni 2025, pkt. 7:

Indstillingen anbefales.

at indstillingen vedr. Lokalplan nr. 203-470 godkendes, og

at indstillingen videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning fra Teknik- og Miljøudvalget, den 6. juni 2025, pkt. 14:

Indstillingen anbefales.

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Bilag

LP med KPT og SMV Bassiner ved Hønning - der kan forekomme ændringer frem til 24. maj 2025

AKD - Liste til bemærkninger indsigelser

Punkt 21: Varsling om påbud i boringsnære beskyttelsesområder

09.08.24-P16-2-15

Beslutningstema

I denne sag skal der tages stilling til, om

- der skal meddeles forbud mod erhvervsmæssig anvendelse af pesticider i 15 boringsnære beskyttelsesområder (BNBO),
- opgørelsen af arealer, der skal betales erstatning for (BNBO-areal og ulempe/arronderingsareal),
- erstatningsopgørelsen, samt
- om forvaltningen kan bemyndiges til efterfølgende at afgøre efterfølgende BNBO-sager efter samme metode.

Historik

I januar 2025 genbekræftede Kommunalbestyrelsen viljen til at udstede påbud/forbud for beskyttelse af BNBO'er.

Vandværkerne og lodsejerne har haft frem til dags dato til at indgå frivillige aftaler. Der udstedes kun et forbud i de sager, hvor det ikke er lykkedes at indgå frivillige aftaler. Det skal her også nævnes, at regeringen har besluttet, at seneste frist for udstedelse af forbud/påbud var den 31. marts 2025.

Fem vandværker har i mellemtiden indgået frivillige aftaler med lodsejere (Ballum Vandværk, Døstrup Vandværk, Lovrup Vandværk, Gasse Vandværk og Branderup Vandværk).

Der er siden den 28. januar 2025 udsendt varslinger om forbud til lodsejere vedrørende 16 BNBO'er. Forbuddene vedrører borer, der leverer vand til Agerskov Vandværk, Bedsted Lø Vandværk, Sdr. Sejerslev Vandværk, Østerby - Gærup Vandværk, Tønder Vandværk og Visby Vandværk. Denne sag omhandler disse forbud.

Sagsfremstilling

Staten har udpeget Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) til borer til almene vandforsyninger, hvor der kan være en særlig risiko for forurening af det grundvand, som bruges til drikkevand. Forvaltningen har risikovurderet de nuværende udpegede BNBO'er og udpeget 35 BNBO'er, hvor erhvervsmæssig anvendelse af pesticider inden for BNBO er en trussel/fare for grundvandet, der anvendes til drikkevand. Kommunen er efter indførelsen af § 24a i miljøbeskyttelsesloven, forpligtet til at beskytte disse BNBO'er. I risikovurderingen er der identificeret de relevante trusler inden for BNBO samt vurderet sårbarhed af indvindingsboringer og alvor af konsekvenser af en potentiel pesticidforurening af borer. Det er vurderet geologiske og hydrologiske forhold, grundvandsdannelse, strømningsmønstre og kemiske forhold ved borer (eksempel: bilag 1.A Notat om risikovurdering Visby Vandværk anlægs ID 115760). 19 af de 35 BNBO'er er beskyttet med indgåelse af de frivillige aftaler. For en af borer (Højer Vandværk) afventer forvaltningen de nye BNBO beregninger fra Miljøstyrelsen, fordi den udpegede boring blev overboret og erstattet med en ny boring. For de resterende 15 BNBO'er skal Kommunalbestyrelsen udstede forbud mod erhvervsmæssig anvendelse af pesticider i BNBO-områder efter §24a i miljøbeskyttelsesloven.

Ved udpegningen af BNBO'er, er der ikke taget hensyn til arealernes brugsgrenser. Derfor kan der opstå uhensigtsmæssige restarealer, som bliver vanskelige/uhensigtsmæssige for lodsejere at dyrke. Opgørelse af rest-/ulempe-/arronderings- arealet er i varslinger af forbud optegnet til den mindste firkant, der kan tegnes rundt om BNBO'et. Der beregnes fuld erstatning for BNBO og ulempeareal (bilag 2.A BNBO områder med arronderings/ulempe arealer).

Ved forbud mod erhvervsmæssig anvendelse af pesticider skal lodsejere modtage en fuld erstatning for de restriktioner/rådighedsindskrænkninger, som et forbud medfører. Ifølge IFRO-udredning lavet af Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi (bilag 3.2. A) vil nogle landmænd fortsat gerne dyrke jorden selv om forbuddet mod erhvervsmæssig anvendelse af pesticider er tinglyst. Indkomsttabet i forhold til almindelig drift vurderes ifølge udredningen, at være på ca. 40.000 – 60.000 kr. pr. ha. Ifølge IFRO-udredningen er der også en gruppe af landmænd, som mener, at der stort set ikke kan opnås indtjening fra arealer med et krav om pesticidfri drift. Dette støttes af Overtaksationskommissions kendelser, som tidligere har fastsat erstatningen til 60 procent af jordværdien, hvilket svarer til, at arealerne ikke kan dyrkes mere. Forvaltningen har i de første fremsendte varslinger af forbud brugt opgjort erstatningen i overensstemmelse med IFRO-udredningen. Dette ud fra et forsigtighedsprincip (bilag 3.1. A). I høringssvarene til de første varslinger har 5 lodsejere udtrykt deres utilfredshed med det fastsatte erstatnings niveau og i den forbindelse henvist til Overtaksationskommissions

kendelser. Efterfølgende har forvaltningen valgt at fremsende nye varslinger af forbud med et erstatnings niveau, som følger Overtaksationskommissionens kendelser (bilag 3.3. A).

De 15 varslinger af forbud ligner hinanden bortset fra størrelser på BNBO'er og arronderingsarealer samt tilsvarende beregnede erstatninger (bilagene D1 - D17). Herunder resume af høringssvarene fra lodsejere og vandværker:

Et høringssvar fra lodsejer omhandler utilfredshed med varsling af afgørelsen med følgende bemærkninger: manglende nødvendighed af BNBO-beskyttelse og påbuddets ugyldighed, manglende begrundelse vedr. tvivl om EU-lovlighed, manglende proportionalitet og stort økonomisk tab.

Otte høringssvar omhandler utilfredshed med det erstatnings niveau, der er beskrevet i varslingerne for at beregne de fulde erstatninger i BNBO og på ulempearealer. I høringssvarene påpeges, at fastsættelse af erstatnings niveau skal følge overtaksationskommissionens kendelser.

Fire høringssvar omhandler et ønske om jordbytte, som værktøj til beskyttelse af BNBO'er.

Vandværkerne har ikke protesteret mod metoden til opgørelse af BNBO-arealer og ulempe/arronderingsarealer, ligesom vandværkerne ikke har protesteret over, at erstatningerne beregnes i overensstemmelse med Overtaksationskommissionens praksis.

Forvaltningens kommentar til høringssvar:

Ved de 15 BNBO'er er der, ifølge kommunens risikovurdering, en særlig risiko for forurening af grundvand, som bruges til drikkevand, derfor skal der meddeles forbud mod erhvervsmæssig anvendelse af pesticider, jf. miljøbeskyttelseslovens §24a.

Der skal beregnes erstatning for BNBO og ulempe arealer. Erstatningsniveauet skal følge Overtaksationskommissionens kendelser.

Selve høringssvarene og forvaltningens bemærkninger hertil fremgår af sagens bilag 7.E Høringssvar fra lodsejere og vandværker - BNBO april 2025.

Ved etablering af nye vandforsyningsboringer til almene vandværker skal Miljøstyrelsen beregne nye BNBO'er. Ligeledes vil Miljøstyrelsen som udgangspunkt genberegne et BNBO, hvis indvindingsforholdene til en almen vandforsyning bliver ændret væsentligt eller der kommer ny viden om geologiske eller hydrologiske forhold i nuværende BNBO'er. Forvaltningen afventer pt. BNBO beregninger for 3 nyetablerede vandforsyningsboringer (ved Højer vandværk og Frifelt Vandværk) og forventer genberegninger for flere BNBO'er, da flere vandværker har fået ændret deres indvindingsstilladelser. Forvaltningen vil derfor gerne have bemyndigelse til at afgøre kommende sager vedrørende beskyttelse af BNBO.

Økonomi

Kommunen skal afholde udgifterne for tinglysninger af BNBO-arealer.

Lovgrundlag

Miljøbeskyttelsesloven § 24a.

Indstilling

Direktøren for for Teknik/Miljø Service og Beskæftigelse indstiller,

- at der meddeles forbud mod erhvervsmæssig anvendelse af pesticider i de 15 boringsnære beskyttelsesområder (BNBO),
- at der betales erstatning for BNBO-arealer og ulempe/arronderingsarealer,
- at erstatningsopgørelsen sker i overensstemmelse med Overtaksationskommissionens praksis,
- at forvaltningen bemyndiges til efterfølgende, at afgøre efterfølgende BNBO-sager efter samme metode, og at
- at indstillingen videregives til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Teknik- og Miljøudvalget 6. juni 2025, punkt 8:

Indstillingen anbefales.

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Bilag

Påbud_om_tiltag_i_boringsnære_beskyttelsesområder orienteringspunkt januar 2025

1.A Notat om risikovurdering Visby Vandværk anlægsID 115760

2.A BNBO områder med arronderings_ulempe arealer

3.1. A IFRO_Udredning_2019_22.pdf

3.2. A IFRO_Udredning_2023_06 erstatningsniveua

3.3. A Overtaksationskommissionskendelse Sønderborg

7. E. Høringssvar fra lodsejere og vandværker - BNBO april 2025

D1 Varsel af forbud vedrørende BNBO beskyttelse, matrikel nr. 312, 166, 243, 794a og 276 Abild Eje

D2 Varsel af forbud vedrørende BNBO beskyttelse, matrikel nr. 872 og 371 b Abild Ejerlav, Abild

D3 Varsel af forbud vedrørende BNBO beskyttelse, matrikel nr. 370b og 885 Abild Ejerlav, Abild

D4 Varsel af forbud vedrørende BNBO beskyttelse, matrikel nr. 1204 og 1091 Agerkov, Agerskov

D5 Varsel af forbud vedrørende BNBO-beskyttelse, matrikel nr. 1099 Agerskov, Agerskov ny

D6 Varsel af forbud vedrørende BNBO beskyttelse, matrikel nr. 105 og 527 Sdr. Sejerslev, Emmerlev

D7 Varsel af forbud vedrørende BNBO beskyttelse, matrikel nr. 105 og 527 Sdr. Sejerslev, Emmerlev ny

D8 Varsel af forbud vedrørende BNBO beskyttelse, matrikel nr. 564 og 7a Bedsted Ejerlav, Bedsted ny

D9 Varsel af forbud vedrørende BNBO beskyttelse, matrikel nr. 349a Sdr. Sejerslev, Emmerlev

D10 Varsel af forbud vedrørende BNBO beskyttelse, Parkvej 21, Visby, 6261 Bredebro matrikel nr. 85 Visby ny

D11 Varsel af Påbud vedrørende BNBO beskyttelse, Parkvej 21, Visby, 6261 Bredebro matrikel nr. 85 Visby

D12 Varsel af forbud vedrørende BNBO beskyttelse, Møllevej 7, Visby, 6261 Bredebro matrikel nr. 525 Visby ny

D13 Varsel af forbud vedrørende BNBO beskyttelse, matrikel nr. 1204 og 1091 Agerkov, Agerskov

D14 Varsel af Påbud vedrørende BNBO beskyttelse, Møllevej 7, Visby, 6261 Bredebro matrikel nr. 525 Visby

D15 Varsel af forbud vedrørende BNBO beskyttelse, matrikel nr. 349a Sdr. Sejerslev, Emmerlev ny

D16 Varsel af forbud vedrørende BNBO-beskyttelse, matrikel nr. 1099 Agerskov, Agerskov

D17 Varsel af forbud vedrørende BNBO beskyttelse, matrikel nr. 564 og 7a Bedsted Ejerlav, Bedsted

Punkt 22: Orientering om forventet overskridelse af budget for brorenoveringsprojekt og forslag til finansiering

05.01.02-P20-2-25

Beslutningstema

I denne sag orienteres om, at brorenoveringsprojekt forventes, at overskride budgettet. Forvaltningen indstiller, at den forventede overskridelse finansieres ved prioritering af midler fra anlæg 996 - Brorenoveringspuljen og Driftskonto Broer.

Såfremt udvalget prioriterer midler fra anlæg 996, Brorenoveringspuljen, skal der gives anlægsbevilling og frigives de frie midler.

Historik

I Brorenoveringsprojektet er der afsat et budget på 23,4 mio. kr., heri er der, ud over de indhentede tilbud, indregnet uforudset udgifter på op til 4,390 mio. kr.

Der er i budget 2025 afsat 1,798 mio. kr. til løbende brorenoveringer under Anlæg 996.

Sagsfremstilling

Primo januar 2025 igangsættes renoveringsopgaven med de to fredede bro ved Lægan og Møllehus til et budget på 23,4 mio. kr. Der er tale om to, mere end 100 år gamle, stålbroer med et betondæk.

Efter at beton var fjernet, blev broerne løftet af landfæster og kørt til entreprenøren i Rødekro, til sandblæsning og renovering. Det har vist sig, at både stålcoverbygning og landfæster er væsentligt ringere end forudset. Især Læganbroen viste omfattende korrosionsskader, der var skjult af henholdsvis betondæk og reparationer fra 1990. Landfæste mod syd ved Møllehus har forskubbet sig og også på nordfæstet har en forstærkning vist sig nødvendigt.

De skjulte korrosionsskader og arbejdet hermed, medfører en forventet overskridelse på 2,822 mio. kr.

Forvaltningen indstiller, at Brorenoveringspuljen på 1,798 mio. kr. i 2025 flyttes til anlæg 924, Renovering af fredede broer.

De resterende 1,024 mio. kr. tages af driftskonto Broer.

Midler fra anlæg 996 var planlagt til udførelse af reparation af broer ved vestre omfartsvej, Tønder, Hjejlen, Tønder og Døstrup bæk, Mjolden. Der er tale om fugtisolering der bør udføres indenfor de nærmeste år. Opgaverne har været udbudt og kan indeholdes i den afsatte økonomi på 1,798 mio. kr.. Entreprenøren er informeret om at puljen måske disponeres til de fredede broer, men han er klar til at gå i gang.

Disponering af 1,024 mio. kr. fra driftsbudget for broer på 3,023 mio. kr., til færdiggørelse af de fredede broer vil medføre, at reparationer på visse broer udsættes et år. Opgaven udbydes typisk i "pakker" for at opnå, for entreprenøren, attraktive mængder. Dette kan så medføre en lidt anderledes tilrettelæggelse af udbud, samt at udsat vedligehold naturligvis også betyder en lidt større udgift.

Økonomi

Der er i budget 2025 afsat 1,798 mio. kr. til løbende brorenoveringer på Anlæg 996.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Miljø, Service og beskæftigelse indstiller,

at der gives en anlægsbevilling på 1,798 mio. kr. og

at rådighedsbeløbet frigives og

at midler overflyttes til anlægssag 924, Renovering af fredede broer og

at indstilling videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning fra Teknik- og Miljøudvalget, d. 6. maj 2025, pkt. 10:

Indstillingen anbefales ikke, da midlerne til renovering af de fredede broer ikke bør tages fra basisbudget anlæg og fra driften.

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler i stedet, at sagen oversendes til Økonomiudvalget med forslag om, at budgetoverskridelsen finansieres af kassen.

Beslutning fra Økonomiudvalget den 22. maj 2025, pkt. 13:

Sagen tilbagesendes til fornyet behandling i Teknik- og Miljøudvalget.

Thomas Ørting Jørgensen deltog ikke i mødet.

Beslutning fra Teknik- og Miljøudvalget, den 6. juni 2025, pkt. 4:

Udvalget fastholder anbefalingen fra mødet den 6. maj 2025. Udvalget ønsker ikke at anvende allerede disponerede midler i anlæg (basis) og drift med de konsekvenser der er beskrevet i sagen.

Udvalget kan alternativt anbefale at restfinansieringen (budgetoverskridelse) oversendes til budgetseminaret med henblik på finansiering i 2026 budgettet.

Beslutning

Økonomiudvalget indstiller, at der gives en anlægsbevilling på 1,798 mio. kr., der finansieres af kassebeholdningen.

Forvaltningen får til opgave at gennemgå præmisserne for basisrammen for anlægsprojekter fremadrettet.

Punkt 23: Lukket: Legatsag

00.06.04-G01-4-23

Punkt 24: Underskriftsark

00.22.00-P35-5-24

Beslutningstema

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

Sagsfremstilling

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert udvalgsmedlem underskrive digitalt ved at trykke "Godkend".

Beslutning

-